

Omgevingsvisie Rheden

Omgevingseffectscan fase 1

Presentatie 3 juni 2025 informatiebijeenkomst gemeenteraad

Tot nu toe:

Koers voor de omgevingsvisie

Foto van de Leefomgeving

Omgevingseffectscan 1ste fase

+

**Vertaling PBL-scenario's
voor Rheden**

Hierna:

Voorkeursscenario bepalen

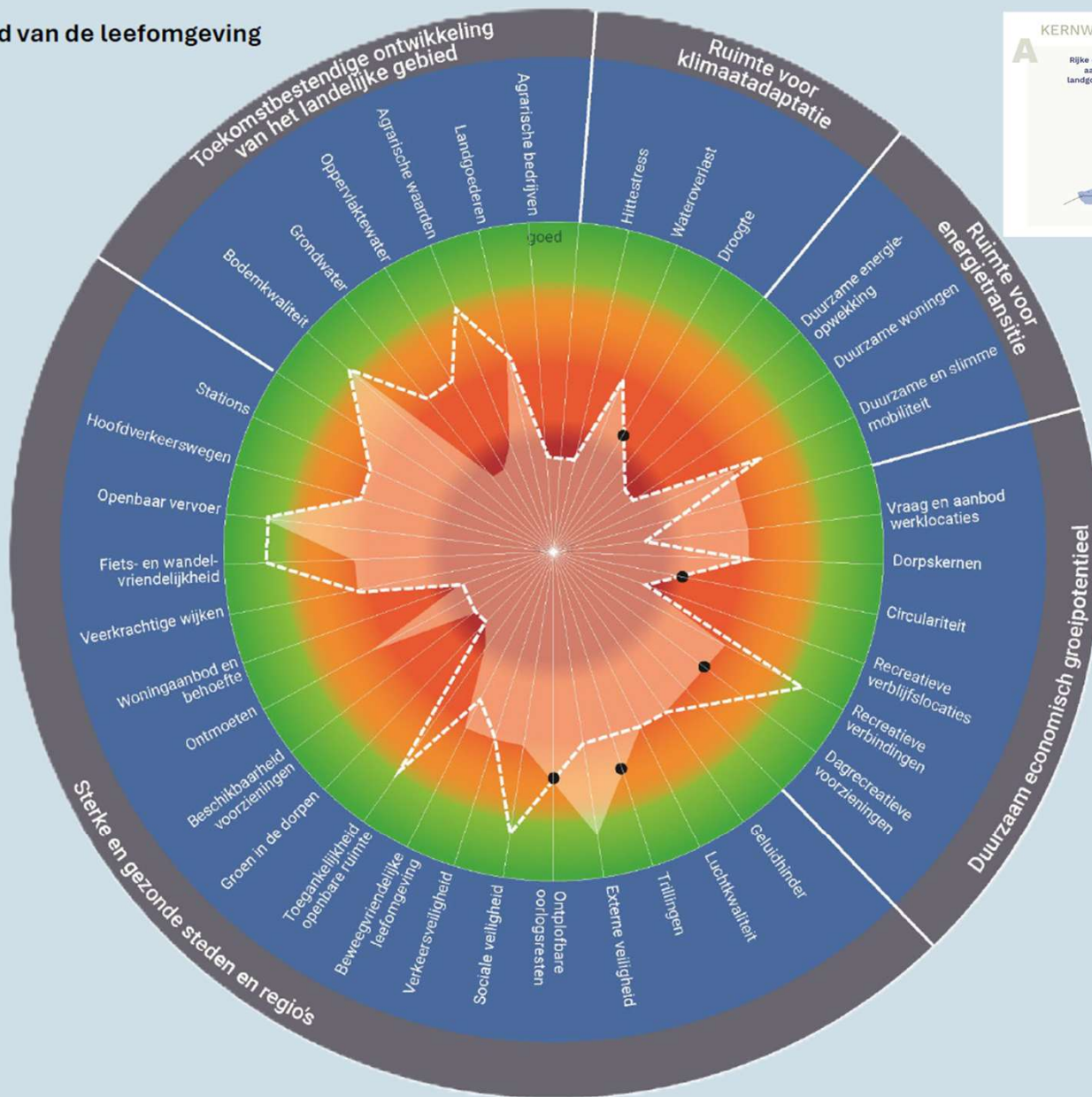
**OES 2de fase effecten van
voorkeursscenario**

=

omgevingsvisie

Waar staan we

Rad van de leefomgeving

Legenda:

- Huidige situatie
- Autonome ontwikkeling 2030
- Overwegend geen sprake van problemen/knelpunten
- Wisselend beeld / aandachtspunt
- Overwegend sprake van problemen/knelpunten
- Aspect is kwalitatief ingevuld

Kernwaarden

Rijke cultuurhistorie

Dorpen met eigen identiteit

Fraaie natuur en landschappen

Omgevingsaspecten

Ruimte voor klimaatadaptatie

Ruimte voor energietransitie

Duurzaam economisch groeipotentieel

Sterke en gezonde dorpen

Toekomstbestendige ontwikkeling van het
landelijke gebied

Toelichting kleuren

Enkel of overwegend kansen, kernwaarde of
omgevingsaspect wordt versterkt

Enkel of overwegend risico's, er wordt afbreuk
gedaan aan kernwaarde of omgevingsaspect

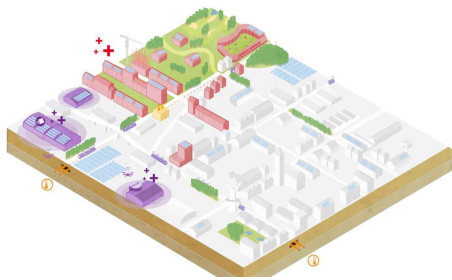

Vergelijkbaar aantal kansen en risico's

Geen effect

SCENARIO 'S

Ondernemend Rheden

Grootschalig
Technisch

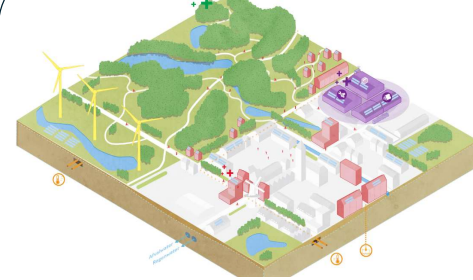
Dorpen lopen over het
landschap in

Flexibel Rheden

Flexibiliteit
Tijdelijkheid

Combinatie van functies
als lappendeken

Groen Rheden

Groen als basis
Gedragsverandering

Groen komt tot diep in de
dorpen

Geworteld Rheden

Kleinschaligheid
Samenredzaamheid

Lokale identiteit

Kenmerken

- slimme economische oplossing staat voorop
- grote vernieuwende (technische) maatregelen
- maakbaar

Waarden

- groei
- innovatie
- individualistisch

Ruimte

- grootschalige oplossingen
- verschil kranland en middenstad

Klimaatadaptatie

- grote technische maatregelen: ophogen dijken, overloopgebieden voor water
- wonen in overstromingsgebieden
- ..

Energietransitie

- duurzame energie van elders
- kleinschalige kerncentrales
- ..

Economie

- internationaal gerichte bedrijven
- bedrijventerrein meer ruimte

Gezonde en sterke dorpen

- dorps-stedelijke ontwikkeling
- extra aandacht groen
- kleinere dorpen gericht op recreatie en natuur

Gevolgen:

- meer woningen in landelijk gebied
- hoger bouwen in de grotere dorpen
- energie komt ergens anders vandaan
- natuur en landschap zijn ondergeschikt
- afhankelijkheid van technische oplossingen is groot

Landelijk gebied

- grootschalige landbouw
- waterberging en retentie
- effecten technisch opgelost

Kenmerken

- digitale oplossingen
- tijdelijke maatregelen

Waarden

- flexibiliteit
- tijdelijkheid
- leefstijlgerichtheid

Klimaatadaptatie

- Waar nodig snelle en gerichte, vooraf bedachte, (nood-)maatregelen
- Digitale technieken gebruiken om calamiteiten te voorspellen
- Uitsluitend uitgaven wanneer een klimaatrisico zich voordoet.

Energietransitie

- Energieopslag en smart grids
- Tijdelijk inzetten van agrarische gronden voor energieopwek of -opslag

Economie

- Deelgebruik, hergebruik en recycling
- Digitaal werken vanuit huis
- Landbouw verbouwt ook natuurlijke grondstoffen

Gezonde en sterke dorpen

- Veel verschillende vormen van (flexibel) gebruik
- Digitale oplossingen gericht op preventie van zorg

Ruimte

- ruimtegebruik: naast en door elkaar heen
- snelle aanpassing aan behoeften

Gevolgen:

- Wonen in buitengebied is mogelijk.
- Natuur onder druk door grootschalige landbouw.
- Meer overlast door klimaatrisico's.
- Unieke identiteit van de dorpskernen onder druk.
- Digitale systeem maakt kwetsbaar.

Landelijk gebied

- Efficiënte, grootschalige landbouw
- Ook ruimte voor (tijdelijke) functies als zelfvoorzienend wonen, pop-up natuur, recreatie en voedselbossen

Kenmerken

- de natuur komt naar de mens toe
- extra aandacht voor publieke waarden (bijvoorbeeld veiligheid, zorg en economie)

Waarden

- natuurlijk
- aanpasbaar (o.a. klimaat)
- gezamenlijkheid

Ruimte

- meer groen en water
- anders bouwen

Gevolgen:

- op andere plekken bouwen
- meer ruimte voor groen en water
- minder woningen of hoogbouw
- energie-opwek zichtbaar in landschap
- gedragsverandering nodig
- actieve overheidssturing

Klimaatadaptatie

- veel groen- en waterverbindingen
- water vasthouden waar het valt
- meer ruimte voor de IJssel
- landbouw aanpassen aan te veel of weinig water

Energietransitie

- energiebesparing
- wijkgerichte energieoplossingen
- energie-opwek uit zon, wind, water of bodem

Economie

- nieuwe producten maken van oude materialen
- lokaal maken en gebruiken

Gezonde en sterke dorpen

- parken, groene routes en ontmoetingsplekken
- wonen, werken en recreëren dichtbij elkaar

Landelijk gebied

- kringlooplandbouw
- natuur komt de dorpen in

Kenmerken

- regionale identiteit
- kleinschalig

Waarden

- Samenredzaamheid
- Betrokkenheid

Ruimte

- kleinschaligheid
- verbinding dorpen en buitengebied

Klimaatadaptatie

- Kleinschalig groen en water in de wijk
- Inwoners betrokken bij inrichting en beheer openbare ruimte
- Ook aandacht voor privétuinen
- Waterberging zorgvuldig inpassen in landschap

Energietransitie

- Energie-opwek uit zon en wind
- Zelfvoorzienende dorpen
- Wijkenergiecorporaties
- Regionale energie-uitwisseling

Economie

- Circulair en natuurinclusief
- Lokale vraag en aanbod centraal
- Economische verbinding dorpen en landelijk gebied
- Regionaal zelfvoorzienend

Gezonde en sterke dorpen

- Kleinschalige woningbouw in dorpen en buitengebied
- Behoud lokale identiteit

Gevolgen:

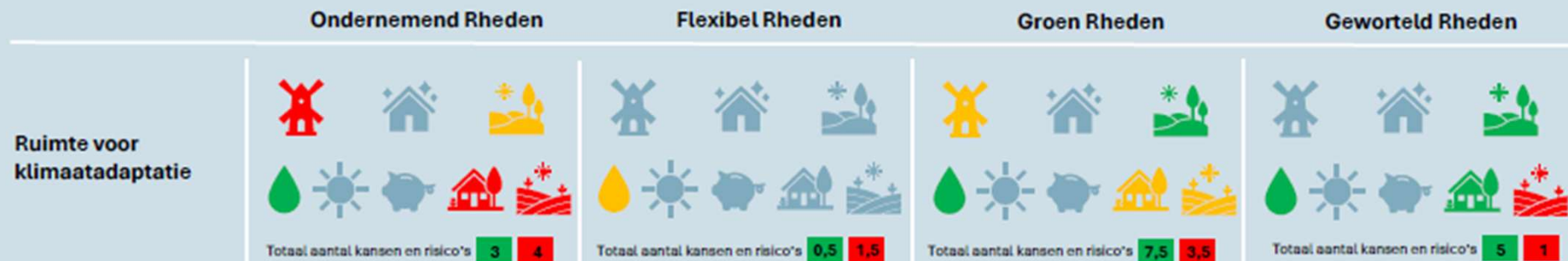
- behoud lokale identiteit
- sterke gemeenschapsbanden
- noodzakelijke gedragsverandering voor samenredzaamheid
- regionale afhankelijkheid
- beperkingen economische groei
- beperkingen woningbouw

Landelijk gebied

- Landbouw met aandacht voor natuur
- Behoud cultuurhistorisch landschap
- Transformeren agrarische bebouwing naar kleinschalige woningbouw

Totaaloverzicht effecten scenario's

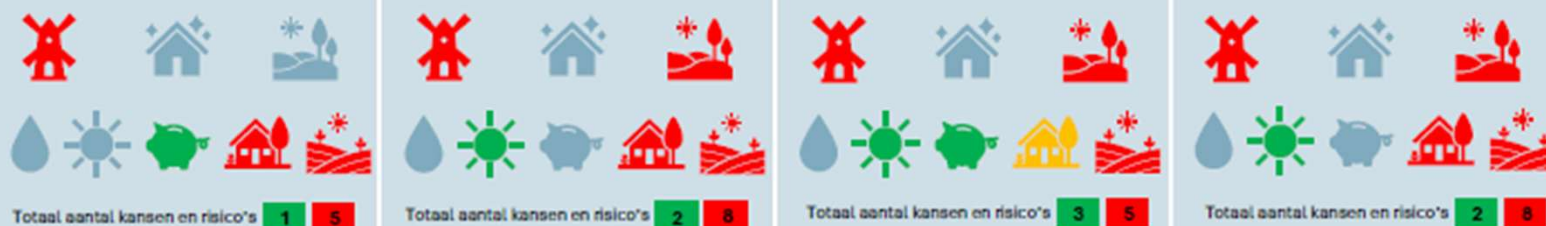
Hieronder is per beleidsuitspraak een overzicht gegeven van de effecten bij de verschillende scenario's. Wat opvalt is dat de ene uitspraak duidelijk meer effecten laat zien dan andere uitspraken, bijvoorbeeld in het geval van 'sterke en gezonde steden en dorpen' en 'ruimte voor klimaatadaptatie'. Ook tussen scenario's zijn duidelijke verschillen te zien. Belangrijk voor de verdere uitwerking richting een voorkeurscenario is om de verschillende beleidsuitspraken onderling met elkaar af te wegen en de achterliggende redenering te volgen om te kijken of aanwezige negatieve effecten gemitigeerd kunnen worden.

Wat valt er op?

- Het scenario *Flexibel Rheden* heeft het minste impact (zowel niet positief als negatief)
- Het scenario *Ondernemend Rheden* heeft overwegend negatieve impact
- Scenario's *Groen Rheden* en *Geworteld Rheden* hebben beide overwegend positieve impact

Ruimte voor energietransitie

Wat valt er op?

- Alle vier de scenario's hebben negatieve impact op de kernwaarden
- Alle vier de scenario's veroorzaken risico's voor sterke en gezonde dorpen en het landelijk gebied
- Het scenario *Groen Rheden* scoort het meest positief ten opzichte van de andere scenario's

Duurzaam economisch groeipotentieel

Totaal aantal kansen en risico's 5 15

Totaal aantal kansen en risico's 2,5 0,5

Totaal aantal kansen en risico's 12 2

Totaal aantal kansen en risico's 11,5 2,5

Wat valt er op?

- Het scenario Ondernemend Rheden veroorzaakt de meeste risico's ten opzichte van de andere scenario's en heeft overwegend een negatieve impact
- De scenario's *Flexibel Rheden* en *Groen Rheden* hebben de minste impact (zowel niet positief als negatief)
- Het scenario *Geworteld Rheden* heeft overwegend positieve impact

Sterke en gezonde dorpen

Totaal aantal kansen en risico's 9,5 10,5

Totaal aantal kansen en risico's 2,5 7,5

Totaal aantal kansen en risico's 8,5 9,5

Totaal aantal kansen en risico's 2,5 2,5

Wat valt er op?

- Alle scenario's hebben een negatieve impact op de rijke cultuurhistorie
- Het scenario *Geworteld Rheden* heeft de minst negatieve impact

Toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijk gebied

Totaal aantal kansen en risico's 5,5 3,5

Totaal aantal kansen en risico's 2 9

Totaal aantal kansen en risico's 8,5 9,5

Totaal aantal kansen en risico's 1 0

Wat valt er op?

- Scenario's *Groen Rheden* en *Geworteld Rheden* hebben een positieve impact
- Het scenario *Flexibel Rheden* heeft de meest negatieve impact